

# VENDEGLŐS: UJSÁG



MAGYARORSZAGI VENDEGLŐSÖK  
 ÉS KORCSMÁROSOK ÉRDEKEIT  
 FELELELŐ FÜGGETLEN SZAKLAP  
 SZEKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL BUDA-  
 PEST, VI. KERÜLET, EÖTVÖS-UTCA 28. SZÁM  
 // MEGJELENIK // / ELŐFIZETÉSI ÁR /  
 HAVONKÉNT 1-SZER EGÉSZ ÉVRE 6 KOR.



**EXCELSIOR**

AZ  
**TÁP**

**SÖR**

**EXCELSIOR**  
 Tápsör

DREHER ANTAL SERFŐZDEI RT.  
 BUDAPEST-KÖBÁNYA

LEGJOBB A  
 VILÁGON!

DREHER ANTAL  
 SERFŐZDEI RT.

BUDAPEST-  
 KÖBÁNYA

Az 1900. évi párisi világkiállításon  
collective a legnagyobb éremmel  
kítüntetést nyert. Fennáll 1854 óta



Állami nagy aranyérem 1906-ban  
Disz-okmány 1885. Jurytag 1896  
Iparegyesületi aranyérem 1911-ben



# Első Magyar Részvénytserfőződe

**Központi iroda:**  
X., Külső Jászberényi-  
ut 11. Telefon 52-58.

## Budapest—Kőbánya

**Városi iroda:**  
VIII., Esterházy-utca 6.



A legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőződe évi gyártási képessége **1,000.000** hektoliter

Ajánlja: **Ászok** (világos és sötét), **Király** (világos), **Márciusi** (világos), **Márciusi** (tötét, bajor mód), **Udvari** (világos, pilsent mód), **Kétszeres márciusi** (világos, sötét), **Bak** és a **Tavaszi részvény-sört**

### Sörmegrendelés Budapestre:

VIII., Esterházy-utca 6. szám alatti hűtőházból **Telefon József 4-29**  
Angyal földi jégveremből: Mohács-utca 1571-17 szám **Telefon 115-85**  
Budai jégveremből: I., Krisztina-körút 107-109 szám **Telefon 43-40**

### Sörmegrendelés vidékre:

Központi iroda: Külső Jászberényi-ut 11 **Telefon 52-58, 52-60, 135-99**  
Erzsébetfalvai sörraktár: Határ-utca 6. szám **Telefon József 30-36**  
Kispesti sörraktár: Wekerle u. 3 **Telefon József 30-38**  
Újpesti főraktár: Váci-ut 8 **Telefon 54-70**

Saját töltésű palacksörök. Palacksősosztály telefonszáma: 56-58

Az ország minden nagyobb vidéki városában sörraktárosok által vagyunk képviselve.

Törvényileg engedélyezett borkezelési anyagok:

# St.-Julien borderítőpor

melynek használata a földmiv. min. végrehajtása tárgyában kiadott 112000. számú rendelet 6. és 32. §-a értelmében mint derítőszert megengedett, miután a következő alkotórészekből áll: 65% eredeti francia Laine-Gelatine, 20% szárított természetes tyuktojásfehérje, 9% eredeti vegytiszta spanyolföld, 6% pelyhes csersav.

**A bor 24 óra alatt tükör tiszta lesz.**

Minden dobozon rajta van a használati utasítás. Kapható kilós és negyedkilós dobozokban. Ingyenes árjegyzékkel szolgálhatunk.

**Borsavtalanító-, borszintelenítő-, borszag- és IZTELENÍTŐSZEREK, továbbá az összes pincegazdászati cikkek, GUMMITÖMLŐK, BORSZIVATTYUK, PARAFADUGÓK, CIMKÉK, ÖNKUPAKOK, különféle ÜRMÉRTÉKEK, TÖLCSÉREK, BOR- és SÖRCSAPOK**



Kaphatók:

**FROMMER TESTVÉREK cégnél**  
Budapest, VI, ker. Teréz-körút 23. szám



## „PALACE”- SZÁLLODA

a főváros legmodernebb szállodája,  
**Budapest, VIII, Rákóczi-ut 43.**

A jelenkor minden kívánalmának megfelelő kényelemmel van felszerelve.

Hideg és meleg vízvezeték minden szobában.

Fényes hall és társalgók. Lakosztályok fürdőszobákkal stb.

Három rendbeli étteremmel bír; a nagy étteremben esténként magas színvonalú hangverseny.

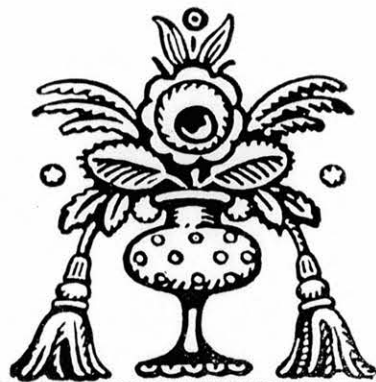
Teljes elsőrendű penzió.

Szobák 5 koronától.

150 szoba.

Vendéglős kartársaknak kedvezmény.

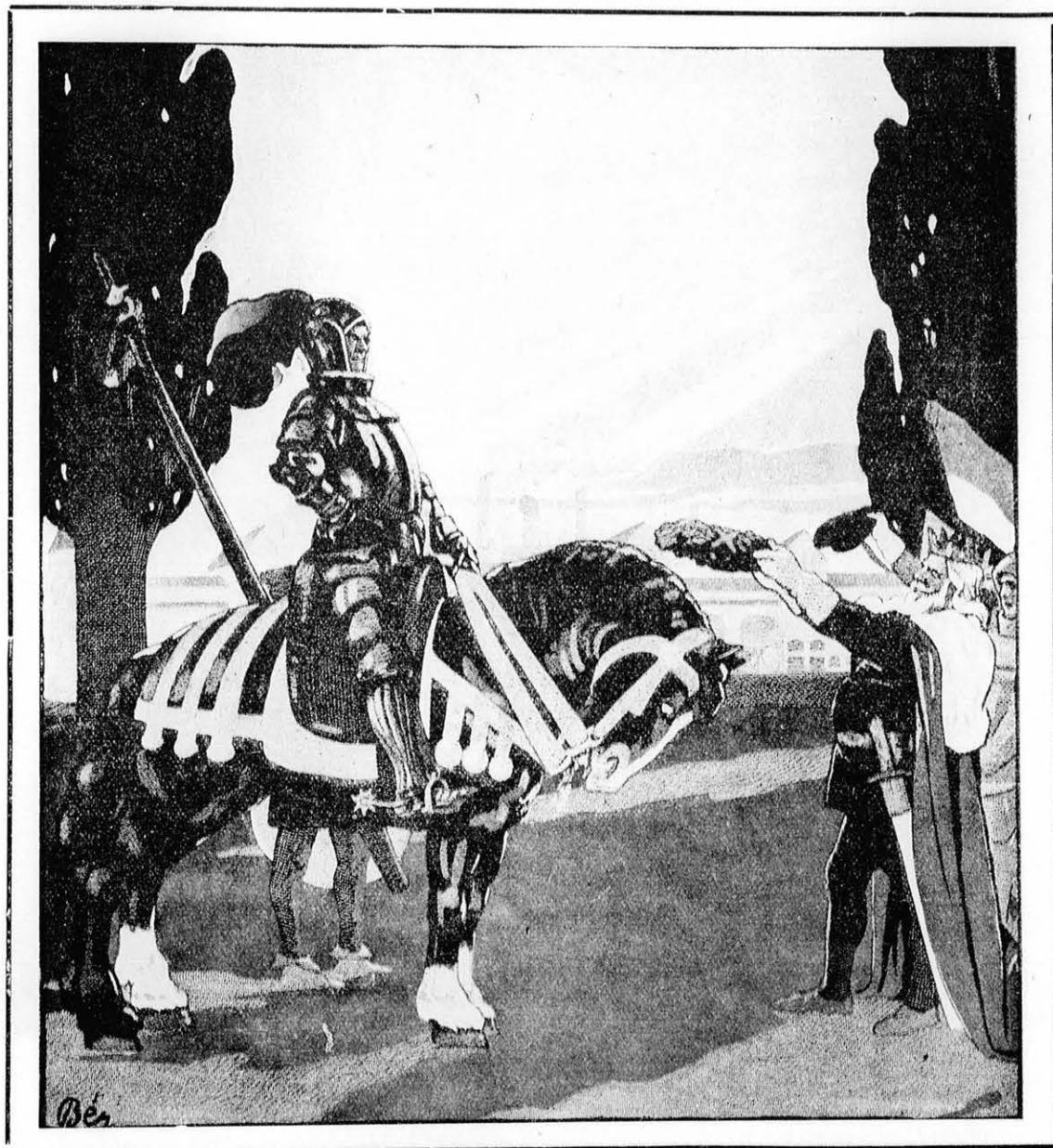
**A Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára R. T. tulajdona**



# Talisman Casino Réservé Gout-Américain

# Visszatérés

## a hóditó körutról



# Világrekord!

Gyártás már az első évben  
240.000 hektoliter

**FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R. T.**  
KÖBÁNYÁN



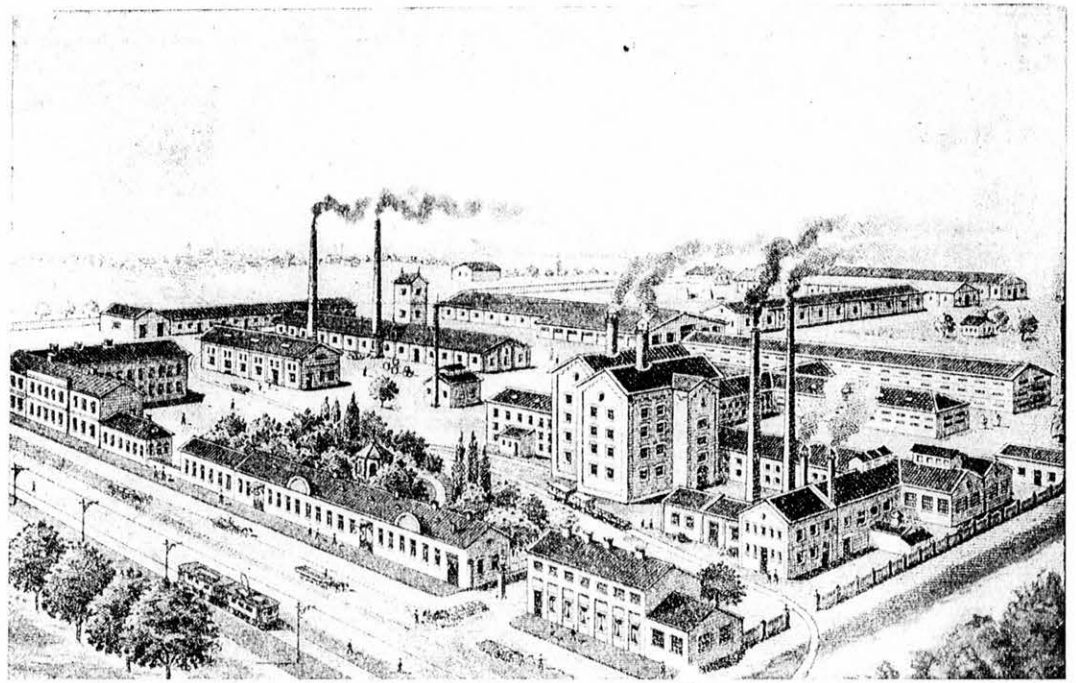
# Temesvári Polgári Sörfőzde Részvénytársaság



Alapítási év  
/ / 1868 / /

Különlegesség:

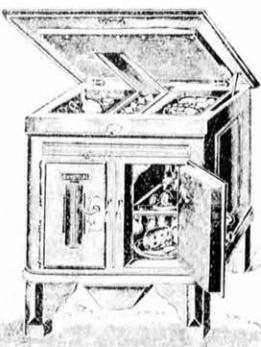
Dupla  
maláta  
Corvinsör



## CIFKA JÓZSEF

Pincegazdasági cikkek szaküzlete  
Az összes vendéglősipari szak-  
cikkek raktára. / Telefon 28-92.

Budapest, V.,  
Vilmos császár-ut 48



Árjegyzék ingyen.

A Borászati és pincegaz-  
dasági kiállításon arany-  
éremmel lett kitüntetve!

A m. kir.  
szabalm.

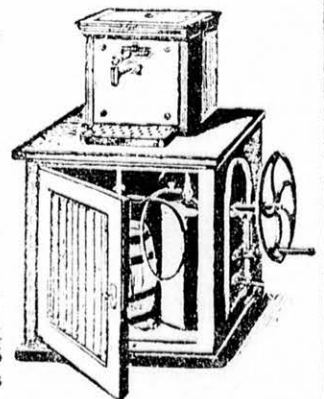
**Hennefeld-féle  
jégszekrények és sörkimérő-  
készülékek**

szénsavval vagy légnnyomással.  
Jelentékeny jégmegtakarítás!

Budapest, Gróf Zichy Jenő-utca 5. szám  
(Váci-körut mellett.) Alapítatott 1885.

Telefon 114-29.

Sör- és borkimérőpultok, kimérőcsapok, vezetékek s az összes szerelvé-  
nyek. Az eddig létező jégszekrények, csaposak cinbádóggal vannak burkolva,  
rozsdásodnak, oxidálódnak, piszkolódnak, mindig javításnak vannak ki-  
téve, míg a Hennefeld-féle jégszekrényeknél ez ki van zárva, mert  
azok műközlappal vannak burkolva. A jégtartó alatt horganylemezvízgyűjtő  
van az olvadt jégviznek, a jég szárazon marad, ezáltal 60% jégmegtakarítás



# VENDEGLŐS: UJSÁG



**MAGYARORSZÁGI VENDEGLŐSÖK  
ÉS KORCSMÁROSOK ÉRDEKEIT  
FELŐLELŐ FÜGGETLEN SZAKLAP**

**SZAKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL BUDA-  
PEST, VI. KERÜLET, EÖTVÖS-UTCA 28. SZÁM**

// MEGJELENIK // / ELŐFIZETÉSI ÁR /  
HÁVONKÉNT 1-SZER EGÉSZ ÉVRE 6 KOR.



## A vasuti vendéglősök helyzete

Budapest, 1916 június



vasuti vendéglősök helyzete még békeidőben sem volt rózsás. Nem mondjuk ezzel azt, hogy egyes vasuti vendéglősök a nagy forgalom révén nem csináltak nagyobb üzletet, de hát minden sokszor a nagy forgalom — csekély haszon számlájára irandó. Az a vasuti vendéglős, aki becsületesen akarta kiszolgálni az átutazó közönséget, még békeidőben is alig keresett valamit; mert hiszen átutazó közönség inkább nem étkezett az állomási vendéglőkben, amelyekről az a hír volt elterjedve, hogy ott minden drága.

Gondoljunk pedig csak vissza azokra a szép aranjuézi napokra, amikor még a vasuti vendéglőkben is meglehetősen pompásan ebédelni 2-3 koronából. Ha visszagondolunk ezekre a szép időkre, igazán elszorul a szívünk; mert hiszen ma az utolsó kis kurta korcsmában is többre kerül egy ebéd — ha ugyan lehet egyáltalán kapni — mint a régi jó időkben a nagyon is dehonesztált vasuti vendéglőkben.

Mindenki tudja ezt, mindenki jajgat ma ezeknek az állapotoknak a láttára, csupán a vasutak igazgatói zárkóznak el azok elől a szerény kívánságok elől, hogy ők is haladjanak a kor követelményeivel és más árakat szabjanak a mi derék vasuti vendéglőseinknek, mint amilyent eddig rájuk erőszakoltak. Mert a mai árak — melyeket a vasuti vendéglőkben divnak és melyeket az igazgatóság és az üzletvezetőség kényszerít rájuk, igazán szégyenteljesek.

Óhajtható volna már, hogy a vasutigazgatóságok — legalább a háboru tartamára — szüntessék meg az árak szabályozására irányuló jogukat, mert hiszen így — a mai árakkal igazán egzisztenciákat tesznek tönkre és kergetnek a romlásba.

Igaz, hogy most világháboru dúl, amely napról-napra ezerszámra szedik áldozatait. Ezek mellett a hősök mellett, akik most már csaknem két esztendeje hóban — fagyban, vízben — sárban ott küzdenek a lövészárkokban a mi biztonságunkért, kevés számításba jön egy ember, aki alkalmatlan is volna arra, hogy odafeleldjék a többi mellé a lövészárkba. De hát azért mégis igazság marad az a régi igazság, hogy a nagy háboruban sem kell okvetlenül mindenkinek belepusztulnia; ma sem kell minden egzisztenciának tönkremennie, mert hiszen jönnek a esendesebb, a békésebb idők és akkor is meg kell lenni azoknak az adófizető, köztelherviselő polgároknak, akik el fogják bírni azokat a nagyobb terheket, amelyeket a háboru befejezése után reánk háramló idők reánk háritanak.

A külföldön, amennyire a mi adatszerezésünk eljutott — már mindenütt megtörtént az az intézkedés a vasutigazgatóságok részéről, hogy felfüggesztették azt a jogukat, hogy az árak örökös szabályozásába beavatkozhatnak. Rábízták az árak megállapítását egyenesen a vasuti vendéglősökre, mert tudták, hogy ezek a derék, becsületes emberek nem fognak az adott helyzettel viszálni. Nem is panaszkodtak a külföldön utazó emberek. Ott mindenfelé aránylag mérsékelt árak vannak a vasuti vendéglőkben. Igaz, hogy a külföldön intézkedések történtek

arra nézve is, hogy a vasuti vendéglősök gyorsabban és olcsóbban szerkezthetik be szükségleteiket, mint a többi vendéglősök; mert manapság ők vannak arra hivatva, hogy az átutazó katonaság és esetleg a polgárság szükségleteit fedezzék.

## A vendéglősök átka

Magyarországon több száz vasuti vendéglős van, de bizvást elmondhatjuk, hogy egy sines közöttük olyan nagy matematikus, aki ki tudná számítani az étel és ital mai árhullámzásai mellett azt a polgári hasznot, amelyet a vasuti vendéglősök ma zsebreraknak. Hiszen nemcsak az átutazó közönség, de maguk a vasuti vendéglősök sinesenek azal ma tisztában, hogy máról-holnapra hogy változnak az árak és milyen nagy nehézségekbe kerül egyes árucikkeknek a beszerzése. Mert ha még minden simán menne, úgy talán lehetne valamiféle számadást csinálni, de hát a mai viszonyok között ez teljességgel lehetetlen és keresztülvihetetlen.

Nagyon jól tudjuk azt, hogy a háboru alatt csekély árkülönbözetet engedélyeztek a vasutigazgatóságok; de hát mi ez a tulajdonképpeni — ugynevezett elmaradt haszonhoz, vas... — egyes helyeken — ráfizetésekhez képest, amelyet már a vasuti vendéglősök már eddig is — minden zugolódás nélkül — teljesítettek.

Mit volt mit tenni, ezek a derék emberek, — akik ugyszólván egész vagyonukat a haza oltárára áldozták — dolgoztak tovább, holott az ő háborus jövedelmük egy cseppet sem állott arányban a nagy drágasággal, amelynek elviselésére a háboru előtt kötött szerződés könyörtelenül kötelezte őket. De hát nem is volt más

tennivalójuk, mert nagyon jól tudták azt, hogyha most nem teljesítik hazafias és szerződésbeli kötelességeiket, — még nagy anyagi áldozatok, esetleg anyagi tönkrejutás árán is — úgy aligha juthatnak többé abba a helyzetbe, hogy vasuti vendéglő — bérletet szerezhessenek.

Az idő haladt felettük és eljutotunk oda, hogy a nagy háboru már csaknem két esztendeje tart. Senki sem akadt ebben az országban, aki a háboru kitörésekor ezt el merete volna himni és így természetesen nem hitték ezt a vasuti vendéglősök sem. Mindenki abban bizakodott, hogy hamarosan vége lesz a háborunak s azt hitték a vasuti vendéglősök is, hogy a mi elveszett a réven, majd megtérül a vámon. Azonban ezekben a reményeikben is szomoruan csalódtak és most már igazán a vasuti igazgatóságoknak kell mindent megtenni, hogy ezeken az anomáliákon segítsenek.

A vasut igazgatóságoknak alapul kell venni a városi árakat és ezen az alapon kell ezentúl kötelezni a vasuti vendéglősöket arra, hogy az átutazó közönséget és az átvonuló katonaságot étellel és itallal ellássák.

### Ebéd és feketekávé

Hiszen szeretjük mindannyian a jó ebédet is és utána a jó feketekávé is. Akinek módjában van, meg teszi ma is a jó ebédet és utána megissza a feketekávé. De hát az ma már szinte lehetetlenség számba megy, hogy a Kassa-Oderbergi vasut igazgatósága még ma is arra kötelezi a vasuti vendéglősöket, hogy négy tál ételt és utána egy pohár feketekávé adjanak — természetesen csak a vasuti személyzetnek — egy korona és 50 fillérért.

Egy korona és 50 fillér manapság igazán nem pénz, amikor 8—12 korona egy kiló hus még a legolcsóbb városokban is. Ha ilyen árakat csinálunk; bizonyára tönkre kell menni annak a vasuti vendéglősnek, aki ezeknek az áraknak megtartásába belemegy. Pláne tönkre kell mennie akkor, ha ezért a potom pénzért még becsületesen ki is akarja szolgálni a Kassa-Oderbergi alkalmazottjait.

A koszt előirt egy korona 80 filléres árba még csak belemennének valahogy a vasuti vendéglők bérlői; de azt kérdezik, hogy minek ma

a tisztviselőnek a feketekávé, holott a kávé és a cukor ára olyan rohamosan emelkedett, amilyen emelkedésre alig van példa és amellet még cukort alig lehet kapni. Ezt a feketekávé tehát a mostani háborus viszonyok között okvetlen törölni kell az igazgatóságnak, amelyben feltétlenül meg kell lenni annak a jóakarotnak, hogy ne engedje teljesen elpusztulni vasuti vendéglőseit.

Kétségtelen tény ugyanis, hogy a háborunak egy esztendővel ezelőtt lefolyt fázisaiban — a kárpáti orosz betörések idején — a legnagyobb kárt a Kassa-Oderbergi vasutak vendéglősei szenvedték; Nekik csak ágyudörgésben volt részük hónapokon keresztül; de semmiféle hásonban. Ha még el tudták volna is látni a közönséget és az átvonuló katonaságot, nem teheték ezt már csak azért sem, mert kifogyott azon a környéken minden, ami ahhoz szükséges volt. De kitartottak hiven és becsületesen — a jobb jövő reményében.

Az igazgatóságnak tehát — a mostani nehéz időkben — nem szabad rideg álláspontra helyezkednie. Igaz, hogy most akad minuen vasuti vendéglőjükre bérlő, de tekintettel kell lennie arra a kötelességre is, hogy ezek a mai vasuti vendéglősök a legnehezebb körülmények között is hiven és becsületesen teljesítették kötelességüket és megérdemlik azt, hogy most már az igazgatóság rajtuk némileg segítsen.

Ez a legesekélyebb, amit az érdekekben, ennek a tisztességes iparnak érdekében tehet!

## Vendéglős-ipar

### A pilseni sör fényüzési cikk



zt állapította meg a napokban egy bécsi vendéglős védekezés közben. Ugy esett az eset, hogy Wínninger János III. kerületi vendéglőst a kerületi járásbíró 2000 korona pénzbüntetésre és engedélyének egy évre való megvonására ítélte, mert vendéglőjében 35 fillérért mérte a pilseni sört, tehát 100 százalékot nyert a sörön. A vádolt

azzal védekezett, hogy az ő vendéglője az elsőrangúak közül való, évi 80.000 korona üzemköltsége van és hogy ezt behozza, kénytelen a sör árát emelni.

Kifejtette a vendéglős indokolásában azt is, hogy a mai világban az ételeken nemcsak nem lehet keresni, hanem határozottan ráfizet a vendéglős. Kénytelen tehát a sörkimérésen behozni a veszteséget. Azt mondta, hogy a pilseni sör fényüzési ital; sokkal olcsóbb osztrák sört is ihatnak a vendégei, fizesse tehát meg drágábban, aki pilseni sört akar inni. A bíró azután azzal tetézte a súlyos büntetést, hogy elrendelte annak az öt hektoliter pilseni sörnek a lefoglalását, amely a vendéglős pincéjében még található.

Mindez nagyon szép és érdekes dolog, ha az ember úgy messzi távlatból látja, de mi mindenesetre kimondjuk azt a véleményünket, hogy így csak osztrák bíró ítélkezhetett. A független magyar bíró, aki maga is küzd ma a megélhetés nehéz gondjaival, igazán nem törődhetik azzal, hogy a sör ára pár fillérral emelkedett; holott a bor ára olyan horribilis emelkedést mutat, ami már elviselhetetlen.

Jó, mi koncedáljuk azt, hogy a sörön 100 százalék nyereség van. Ez a százpercent természetesen nem a tiszta nyereség. Ebből le kell vonni a házbért, a személyzetet, a kezelési költségeket, a sör hűtéséhez szükséges jeget és még egyebeket; akkor tessék azután kiszámítani, hogy hány percentje marad a vendéglősnek. Az a bécsi bíró, aki ezt az ítéletet úgy kutyafuttában meghozta, — úgy hisszük — mindezekkel a körülményekkel nem számolt.

Az a bécsi vendéglős pedig, aki a pilseni sört fényüzési cikknek monddta — természetesen csak a védekezés hevében — igazán nem tudta, hogy mit beszélt. Wínninger János III. kerületi vendéglős ur egyáltalán nem volt tudatában a sör értékével, ha ezzel a védekezéssel hozakodott elő. Mert a sör nem fényüzési cikk, még akkor sem, ha véletlenül Pilsenben gyártották.

A sör — ezt kellett volna megmagyarázni a bíró urnak, nem fényüzési cikk, hanem — mint azt a külföldi híres professzorok még a háboru előtt kimondták — magasfokú tápértékkel bíró ital, amelynek fo-



Iyékony kenyér nevet adtak. De a háboru alatt is bebizonyosodott az, hogy a sör nemcsak a lövészárkokban vált be hasznos ételpotló anyagnak, hanem idehaza is, mert megszámlálhatatlan ma azoknak az embereknek a száma, akik egy-két darab kenyérral — sört vacsoráznak. A sör ma még mindig nagy tápértékkel bír, pláne ha az ember egy kis kedvet is érez a fogyasztásához.

A bécsi bíró tehát szinte abszurd ítéletet hozott, a bécsi vendéglős pedig nem védekezett helyesen. Nem, mert a sör ezalatt a nagy háboru alatt kiállotta a tűzpróbát és igazán nem kell szégyenkeznie afölött, ha egyes bécsi bírák ilyen kegyetlen módon bámiak el vele, amikor ítéletet hoznak.

## A sör

### A söröspalack betétje



Ála Istennek, megszünt a Damokles kard örökké ott lebegni a fejünk felett. Eddig tartoztunk — azt se tudjuk mennyivel — ahogy éppen a sörgyárosnak tetszett, mostantól kezdve t a b u l a r á s-át csinálunk. Tartozunk azzal, amit éppen ránk tud bizonyítani a sörgyár a régi jó, a patriarchális időkől, de ez az utolsó számadás.

Ezentul nem fogunk tartozni semmivel! Egy krajcárral, egy fillérral sem, mert hiszen husz fillér betétet adunk minden palackra, amit nálunk hagynak a sörgyárosok és sörnagykereskedők. A husz fillér betétet mi beszédjük a mi vevőinktől, mi tehát ezentul nem károsodhatunk. Pedig csak mi károsodtunk, mert a sörgyárosok és sörnagykereskedők — ha a közönség nem adta vissza palackjainkat és mi nem tudtuk azt visszaszállítani azt nekik, egyszerűen azt mondták, hogy te x vagy y, tartozol ennyi és ennyi palack árával, azt terhedre írjuk, azután a többit egye meg a fene. Ha sör kell és lesz pénz, majd megfizeted, ha pedig nincs pénz, vagy nem akarsz fizetni, majd letagadod a tárgyalás során.

Mert hiszen mi türes és tagadás, az a drága söröspalack, amely most már 26 fillérbe kerül a sörgyárak-

nak és a sörnagykereskedőknek, bizony bitang-jószág volt eddig. Ez a sörgyárak és sörnagykereskedők újságjának legtalálhatóbb kifejezése, mert a söröspalack felett, amely utóvégre mégis csak magántulajdon, mert hiszen a sörgyáros és sörnagykereskedő fizette meg az árát, senki sem örködött.

Hogy a söröspalack mennyibe került a sörgyárosnak, vagy a sörnagykereskedőnek, azzal mi igazán édeskeveset törődtünk. Nekünk közvetlen anyagi veszteségünk nem volt belőle, mert hiszen betétet nem hagytunk rá, amikor kaptuk, amikor pedig a sörgyárral esetleg szakítottunk, megadta a másik sörgyár bőven azt az összeget, amellyel ennek, vagy annak a sörgyárnak tartoztunk. A palackok igazán számításba sem jöhettek abban a boldog időben.

Most azonban más — boldogabb idők jönnek, vagy már talán el is érkeztek. Ma otthagyja nálunk a sörös a palackokat és mi minden palack után megfizetjük a husz fillért. Másnap pedig cserélünk és esetleg újra fizetünk, ha a palackjaink még nem ürültek ki teljesen, vagy bármilyen okból nem tudjuk azokat visszaadni. Ez a legszebb, a legideálisabb állapot, ami minket érhetett, mert így ezentul nem lebeg többé a Damokles kardja a fejünk felett, amely eddig állandó lenyakazással fenyegetett bennünket. Ez a Damokles kard volt a mi megölönk, mert hiszen ha egyszer egy sörgyár karmaiba belejutottunk, nehezebb volt onnan megszabadulni, mint a polip ölelő száz karja közül.

Ha az ugynevezett szénsavval telített ásványvizeknek azt a betérendszerét megszokhattuk, meg fogjuk szokni éppen úgy, vagy talán még könnyebben a söröspalackok betétjét is. Hiszen ez is csak olyan átmeneti intézkedés, amely az első pillanatban talán rosszul esik — mert hiszen pénzünkbe kerül, de csakhamar rájövünk arra, hogy már át is mentünk a határvonalon s ettől a pillanattól kezdve nem mi vagyunk adósai a sörgyáraknak és sörnagykereskedőknek, hanem ők a mi lekötöztettjeink, mert hiszen mi áruljuk az ő söröiket és a mi kényunktől és kedvunktől függ, hogy kinek-kinek a gyártmányából mennyit adunk el. Így hull le a Damokles kardja rövi-

desen a fejünk felől, és így tudunk megszabadulni — ha nem is gyorsan — de lassan-lassan a sörgyárak reánk nehezedő nyomása alól, amely eddig egyre súlyosabban nehezedett reánk.

Az a betérendszer tehát, amelyet a sörgyársok és sörnagykereskedők most behoztak, ne okozzon nekünk semmiféle gondot. Hiszen majdnem igazuk van nekik, amikor arra törekszenek, hogy a drága pénzen megvásárolt palackjaik ne jussanak többé potom áron — pár fillérért — az ószeresek kezébe.

....

**Drágább a sör Bécsben.** A bécsi vendéglősök ipartestülete — mint lapunknak jelentik, — kimondotta, hogy négy fillérral felemeli a sör árát literenként. Az áremelést azzal okolják meg, hogy a sör pótdóója is emelkedett.

## A bor

### A borok árai



bor árai az utóbbi időben elég tetemesen emelkedtek, ámbar az érdekeltek, különösen a hivatásos borkereskedők részéről meglehetősen tartózkodás tapasztalható.

A tartózkodást egyrészt az okozza, hogy a hadvezetőség a borokért nem akar 140 K-nál magasabb árat fizetni hordóval együtt, amely árán a magyar borkereskedő nem találja meg számadását, másrészt pedig tartózkodásra készíti a kereskedőket az, hogy a természéskilátásokról egyelőre még tiszta képet alkotni nem lehet. A szőlőtöke virágzása mostanában kezdődik. A töke fejlődése általában, ha valamivel gyengébb is, mint tavaly ilyenkor volt, eléggé biztató, de tulajdonképpen a szüret mennyisége és minősége attól függ, hogy milyen lesz a további időjárás. Most száraz, meleg időre volna szükség. De sok függ attól is, vajon lesz-e elegendő rézgálic és egyéb óvszer a szőlő betegségei ellen való védekezésre. E tekintetben a kilátások nem valami biztatóak, mert a földmívelésügyi minisztérium részéről a gazdáknak kilátásba helyezett rézgálic második szállítmánya ugyszólván még sehová sem érkezett meg. A termelők a kereskedőktől sem szerezhetik be ezt a nélkülözhetetlen óvszert, mert a kereskedőknek egyáltalában nincsenek készleteik. Az ország számos vidékén pa-

naszkodnak, hogy a peronospora nagy mértékben terjed.

Emek hatása alatt a borokért egyre magasabb árakat igényelnek. A legkönnyebb fajta  $7\frac{1}{2}$ — $8\frac{1}{2}$ %-os fehér borok, amilyenek pl. az érmelekiek, ma nem igen kaphatók 120 K-nál olcsóbban, míg jobb urasági borokért 125—140 K-t is igényelnek.

A készletek különben nagyon lepadtak és talán még a szüretig is alig lesznek elegendők. Vörös borokból még kevesebb van és ezek még nagyobb mértékben drágultak. Könnyű 8— $9\frac{1}{2}$ %-os vesei borok árai 135 K körül ingadoznak, míg nehezebb borok már alig-alig szerezhetőek be és ilyeneknél 150 K-nál olcsóbb árral nem igen találkozni. A nehezebb vörös borok hiányát fokozza az is, hogy dalmát bor ugyszólván semmi sem jött be az idén és amit hoztak, az is rendkívül drága volt. Ha a viszonyokban változás nem áll be, szinte bizonyosra lehet venni, hogy augusztusban, amikor a szüreti kilátások felől már tiszta ítéletet lehet alkotni, hausse áll majd be.

♦♦♦♦

**Peronospora a vidéken.** Rossz hír járja be az ország bortermő vidékeit. A mult héten csütörtökön a peronospora eddig nem ismert óriási mértékben lépett fel. A csapás váratlanul érte az ország szőlősgazdáit, mert köd és eső, amelynek nyomában a peronospora fellépni szokott, nem jártak, sőt ellenkezőleg a hirtelen fellépett járványt tikkasztó hőség és meleg szél előzték meg. A szőlősgazdák tömegesen rohanják meg a helyi közigazgatási hatóságokat a rézgalicért, de ezek tehetetlenül állanak az ostrommal szemben, mert a megígért állami rézgalic második részlete eddig nem érkezett meg, holott az eddig kiosztott állami rézgalic az első permetezésre sem volt elég. Ha az állami rézgalic második részlete hamarjában meg nem érkezik, az ország idej bortermése, különösen a síkvidékeken, elpusztul. A borárok természetesen e hírek hatása alatt megint nagyott szökkentek fölfelé és az országban még található csekély készletek 150—160 koronán cserélnek gazdát, helyenként azonban még nagyobbak a borárok. A munkálatok a szőlőkben az időjárás viszontagságai — főleg azonban a munkáshiány miatt — nehezen haladnak előre, a parasztszőlők nagy részben teljesen munkálatlanul vannak, de az urasági szőlőkben is sok

a baj; a nagyobbára gyermekekből és nőkből álló munkások féktelen követelésekkel állanak elő és a gazdák engednek a nyomásnak; hallatlan napszámokat engedélyeznek, úgy hogy ezen a téren a legtisztességtelenebb verseny fejlődött ki; egyes gazdák vagy vincerjeik hajnalban kiállanak a szőlőik elé és egy csalogatják magukhoz az arra haladó idegen napszamosokat. Ebben a kérdésben sürgős kormányrendeletre volna szükség, melylyel a közigazgatási hatóságok utasíthatnák, hogy a napszámokat községenként állapítsák meg, a megállapított napszámokon felüli teljesítményeket pedig úgy a munkás, mint a gazda részéről kihágásnak minősítsék és megfelelően büntessék.

**Borbeszerzés a hadsereg részére.** Zágrábból jelentik: A cs. és kir. hadügyminiszterium Horvát-Szlavonországból 10-000 hektoliter bort akar beszerezni. A fehér borért 135 koronát, a vöröset 140 koronát fognak fizetni hektoliterenként.

**A bor és a pálinka ára.** A zágrábi kereskedelmi és iparkamara jelentése szerint a bort s pálinkát június 6-ika óta hektoliterenként a következő áron jegyzik: 1915. évi bor 120 koronától 130 koronáig, 1914. évi bor 130 koronától 150 koronáig; óbor 150 koronától 200 koronáig; szilvórium 350 koronától 400 koronáig.

## Ásványvizekről

### A Kristály újabb szerződése



Rövidesen le fognak járni a Kristály ásványvízforrás régi szerződése, amelyek már különben is érvénytelenek azóta, mióta a víz és a palack árát felemelték, de már most figyelmeztetjük az összes vendéglősöket, hogy semmiféle újabb szerződést alá ne irjanak. Nem hiába mondjuk ezt, mert hiszen tudjuk — még pedig a leghatározottabban, hogy a Kristály ügynökei már megkörnyékeztek egyes vendéglősöket, hogy aláírassák velük az újabb szerződést, amely ismét mindenre kötelez, még arra is, hogy a saját édesapját felakasztassa

az ember, ha arra a kútvállalatnak szüksége van.

Semmi körülmények között ne kösse meg senki se a szerződést mindaddig, amíg ez a dolog teljesen nem tisztázódott. Jönnek ugyanis nemsokára magának a fővárosnak szénsavas és szénsavval telített ásványvizei, amelyek határozottan ásványvizek s amelyek határozottan gyógytartalmuak. Ezeket a vizeket pedig — és ezt határozottan állíthatjuk — hamarosan meg fogja szeretni a nagy közönségnek az a része, amely eddig szénsavval telített vizeket vásárolt, mert a leghatározottabban mondhatjuk, hogy ezek a szénsavval telített ásványvizeket érték és a jó íz tekintetében messze fölül fogják mulni.

De különben — még ha ez nem is volna így — akkor sem volna szabad a vendéglősöknek semmiféle ilyen arányu szerződést lekötöni. Nem kellene ezek a patent üvegekben lévő szódavizek, hiszen van Magyarországon elég természetes ásványvíz, amelyeket a legnyugodtabb lélekkel ajánlhatnak vendégeiknek. Sajnos, eddig nem tettünk meg mindent ebben az irányban, ma azonban már elérkezett az az idő, amikor a magyar vendéglősöknek ezt a kötelességüket is teljesíteni kell.

Szinte csodálkozunk kell afelett, hogy a másfél és két literes szódavizek forgalombahozatala el van tiltva, amikor az ugyanilyen ürmértékű gyártott művizek szabadon garázdálkodhatnak, mert szabad kereskedelem tárgyát képezik. A szódavíz, ha másfél, vagy kétliteres palackokba van is töltve, akkor is szódavíz marad, éppen úgy, mint a más szénsavval telített ásványvíz, ha ugyanilyen ürmértékű palackokba kerül. A különbség csak az, hogy a szódavíznél nem vagyunk kitéve semmiféle veszedelemnek, míg a palackozott, ugynevezett szénsavval telített ásványvíznél nagyon könnyen megtörténhetik ez, amint azt a következő eset bizonyítja.

### Ecetsav a Kristályvizben.

A mult hetekben történt, hogy Feldmann Márk honvéd számvivő segédtszét együtt vacsorázott a Dunapalota (ezelőtt Ritz) szálloda éttermében barátjával, egy bankhivatalnokkal. Asztali bort rendeltek és kristályvizet hozzá. A hadnagy töltött a borból és a kristályvizből a barátjának és magának. A

**MATTONI-FÉLE**  
**GISSHÜBLER**  
 természetes  
 égvényes  
 SAVANYÚVIZ.

**Legjobb asztali és üdítő ital.**

Kifűnő hatásának bizonyult köhögésnél,  
 gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurutnál.

**Mattoni Henrik, VI., Teréz-körut 38. sz.**

számegéd, aki különben a civiléletben nagybérű, mindjárt ivott a pohárból. Hirtelen köpködni kezdett s azután kisietett az étteremből.

Mialatt távol volt, a banktisztviselő is ajkához emelte a poharat, de nem ivott az italból, mert ajkát úgy megmarta a folyadék, mint ha tüzes vasat harapott volna. A bankhivatalnok megijedt, kisietett a hallba, hogy felelősségre vonja a szálló vezetőségét és megtudja mi történt. A hallban nagy csoportosulást látott, a melynek közepén hadnagy barátja csaknem eszméletlenül fekiúdt. A hadnagy, a ki ivott a pohárból, rendkívül rosszul érezte magát.

Orvost kerestek, de nem találtak. Közben megtudta a bankhivatalnok, hogy kristályviz helyett ecetsavat szerviroztak. A bankhivatalnok kérte a Duna-palota igazgatóját, hogy adja át a kristályvizes palackot, mert le akarja pecsételteni. Az igazgató azt mondta, hogy erre nincs szükség, mert ő maga tesz feljelentést a rendőrségen. Ugyanakkor az igazgató azt állította, hogy a szállót nem terheli felelősség, mert a kristályvizes palack rendesen le volt plombálva a Kristályviz Vállalat által.

A bankhivatalnok a hadnagyot elvitte kocsin egy ezredorvos lakására, ott gyomormosást alkalmaztak a hadnagyon. Az ezredorvos konstatálta, hogy ecetsav-mérgezés történt. A hadnagy még most is betegen fekszik lakásán s kezelése előreláthatólag hosszú ideig fog tartani.

Az ügyben, amely annyira szégyenletes, hogy megfelelő szavakat is alig lehet találni a jellemzésére, a rendőrség kihallgatta Kuluncsics László boriut, aki a kristályos üveget az asztalra tette. A fiú azt állítja, hogy az üveget a hűtőből vette ki, az rendesen le volt plombálva és az asztalnál nyitotta ki. Megállapította különben a rendőrség azt is, hogy az üvegben tömény ecetsav volt s ez égette össze Feldmann torkát és száját. A vizsgálat tovább folyik.

Hát ilyen és ehhez hasonló dolgok történhetnek meg a szénsavval telített vizekkel. Hogy ez hogy történhetett, azt mindenki tudja, aki egy kissé ismeri ezeknek a szénsavval telített ugynevezett ásványvizeknek töltési módját. Hogy azonban ez a speciális eset hogy történt, azt majd ki fogja deríteni a megindított rendőri vizsgálat.

....

**A kénsavas ásványviz.** A pénzügyi bizottság ülésén szóba került a kénsavas ásványviz ügye is. Napirend előtt Márkus Miksa tette szóvá, hogy egy előkelő dunaparti szállóban egy tiszt, a ki a haretérről jött s a ki a háboru sok veszedelmét kikerülve, a fővárosban csaknem áldozatul esett annak, hogy egy pohár kristályvizet ivott. Hogy az ásványvizbe hol és mikor került bele a kénsav, azt a rendőrség földadata kideríteni, de az ügygel kötelességünk foglalkozni, hiszen a főváros éppen most létesít ásványviz-palackozó üzemet. Azt mindenki tudja, hogy a főváros üzemei megbízhatóak. Egy vegyész legutóbb megvizsgálta a Budapesten forgalomba kerülő kolbászt és virslit s megállapította, hogy egyedül a főváros gyártmánya felel meg a közegészségügy követelésének s egyedül a főváros gyártmányának van megfelelő tápláló értéke. Biztos, hogy a főváros üzeme kifogástalan lesz, de éppen ezért ellenőrizni kell a kuttvállalatokat, mert lehetetlenség, hogy a főváros olyan konkurrenciával álljon szemben, a mely kisebb beruházás mellett hozza forgalomba a vizét. A közegészségügyi törvény értelmében a főorvosnak szigorúan ellenőrizni kell a kuttvállalatokat, de a vizsgálatokat nem úgy gondolja, hogy telefonon előre jelezzék, hanem meglepetésszerűen. A vizsgálatról minden hónapban tegyenek jelentést a közigazgatási bizottságnak. A közönségnek garancia kell arra, hogy az ásványviz, a melynek ára már a francia pezsgőével vetekszik, kifogástalan legyen. Meg kell állapítani még, hogy a források naponta mennyi vizet szolgáltatnak s ténylegesen mennyi kerül forgalomba? A bizottság helyesléssel fogadta a fölszólalást s fölkérte a tanácsot, hogy ilyen értelemben járjon el.



## Élelmiszerekről

**A fogyasztási cikkek árai** A székesfővárosi tanács rendeletéből a vásárcsarnokok igazgatósága az egyes élelmiszerek és egyéb fogyasztási cikkek kiskereskedelmi árait a fogyasztók bevásárlásainál, bármily nagy mennyiség bevásárlásánál is, a következőképp állapította meg:

Vöröshagyma, nem csirázott 1 kg.	70
Hagyma, levágott csirával 1 kg.	50
Hagyma csirával 1 kg.	40
Káposzta, fejes 1 kg	8
Burgonya, bármily fajta 1 kg.	22
Torma, nürnbergi, elsőrendű, 10 dkg.	20
Torma, hazai, kicsi, erős 10 dkg.	6
Savanyított káposzta 1 kg.	80
Savanyított fehér répa 1 kg.	52
Tömött csiperke (Champignon) 1 kg.	900
Mezei csiperke 1 kg.	700
Szegfűgomba 1 kg.	400
Bab, kifejtett, száraz, érett 1 kg.	56
Borsó 1 kg.	66
Lenese 1 kg.	66
Árpagyöngy, 10-es számú, nagyszemű 1 kg.	70
Árpagyöngy, 3-as számú, aprószemű 1 kg.	120
Friss, lámpázott, nagy tojás 1 drb.	20
Friss főzőtojás 1 drb.	19
Tej, lefölözött 1 liter	28
Tej, teljes tej, kóser tej, kimérve, helyben átvéve 1 liter	48
Tej, teljes tej, kóser tej, zárt palackokban 1 liter	54
Tej kávéskoknál, forralt, házi fogyasztásra 1 liter	50
Tej, pasteurözve, csak zárt palackban árusítható 1 liter	58
Tej, főtí uradalmi „hiteles” tej 1 liter	58
Tej, gyógytej, csak zárt palackban árusítható 1 liter	70
Tejfel 1 liter	200
Tejfel, nagyvállalatok termése, zárt palackokban, legalább is 15% zsírtartalommal, jelzéssel 1 liter	250
Tehénturó 1 kg.	200
Olvasztott disznózsír 1 kg.	640
Háj és egyéb nyers, olvasztatlan disznózsír 1 kg.	620
Friss, nyers szalonna, sózott vagy sózatlan állapotban, akár forrázott, akár pörzsölt sertésből származik 1 kg.	600
Füstölt, pörkölt vagy paprikás kenyérszalonna 1 kg.	650
Bármily néven nevezett csemegeszalonna 1 kg.	770
Süvegcukor, nagy süveg 1 kg.	120
Süvegcukor, 5 kilós süveg 1 kg.	121

# SZÁNTÓI SAVANYÚVIZ

elsőrendű természetes, szénsavdus asztali gyógyvíz.

Főraktár: **Péczely Antal** ásványvíz-nagykereskedő  
Budapest, II. ker., Margit-körút 50-52. szám.  
Telefon: 40-97. ☐☐ Telefon: 40-97.

Süvegucukor, 3 kilós süveg 1 kg.	122
Kockacukor dobozban 1 kg.	123
Kockacukor kimérve 1 kg.	126
Pilécukor 1 kg.	123
Liszteucukor dobozban 1 kg.	123
Liszteucukor kimérve 1 kg.	126
Kristálycukor 1 kg.	120
Petróleum, közönséges 1 liter	48
Petróleum, közönséges 1 liter	48
Só 1 kg.	30

**Tojás** irányzata változatlanul szilárd. Mai jegyzések Budapesten: Kosáráru 9 drb 2 K, ládaáru 318—320 K, Bécsben hordóáru 9 drb 2 K, ládaáru 320 korona. Németországban maximális árak vannak érvényben. Megállapított árak 22 piennig drb.-ként.

**Sajt** forgalmát megnehezíti az, hogy igen kevés áru van a piacon, a kereslet pedig igen élénk. Ennek azután nemcsak az a következménye, hogy az árak rendkívül magasak, — Budapesten az ementháli sajtért a nagybani forgalomban 800 korona körüli árakat fizetnek már, — hanem a spekulációnak, amely a svájci határzár és az átviteli forgalom megnehezítése előtt némi készleteket halmozott föl, szabad tere van. A Haditermény rt-nak hír szerint érkezett ugyan mintegy 25 vagon ementháli sajtja, de a fölött a rendelkezést a kormány magának tartotta fenn, a főváros és községek közlélmzésére. A szakmabeli kereskedők ennek folytán csak korlátozott mennyiségű áruhoz tudnak jutni és egyenesen rá vannak utalva a spekulánsok drága árujára.

**Liptói** turó ára egyre emelkedő irányzatot követ, mert a nagy kereslet kielégítésére kevés a rendelkezésre álló áru. A gyárak már 450—480 K-t jegyeznek, míg Budapesten 500—520 K a cikk nagybani ára.

**Főzelékek** árai most már föltartóztatlanul hanyatlanak, mert mind nagyobb és nagyobb mennyiségek kerülnek piacra; de az árhanatlan még mindig nem olyan nagy, mint amilyennek lennie kellene. Ma Budapesten nagyban fizettek: zöldborsóért 40—45 koronát, spenótért 20—25 koronát, kalarábáért 7—8 koronát, kisebbfejú kelkáposztáért 6—7 koronát, nagyobb fejekért 11—12 koronát spárgáért 150—250 koronát, retekért 5—6 koronát, salátáért 5—8 koronát.

**Hagyma**, ámbár már elegendő új áru van a piacon és az már a magánháztartásokban a tavalyi árut tökéletesen pótolja, még mindig igen drága. Ohagyma 150—160 K 100 kg.-onként, míg a nagyfejú új hagyma 100 csomónként 20—24 K, a kisebb fejú 8—10 K. Új fokhagyma 20—24 K.

**Mák** irányzata változatlanul szilárd, a készletek rohamosan fogynak Nagybani ára 550 K körül ingadozik.

**Dió** árai még mindig emelkedő irányzatot követnek, mert igen kevés áru van a piacon és különösen kifogástalan, egészséges dióban érezhető hiány, de a gyengébb fajtákból is már csak kisebb tételek kerülnek felszínre. Egészséges, jó dióért körülbelül 200 K-t fizetnek, úgy hogy Budapesten a nagybani ára 220 K körül van, míg gyengébb, már penészes áruért is 180 K-t igé-

nyelnek. Ehhez képest a rejtört dió is igen drága, az ára 600—650 korona között ingadozik.

**Vegyes gyümölcsiz** iránt nagy az érdeklődés. Nagybani ára minőség szerint 180—190 K. között mozog

**Baromliban** az üzlet élénk. Ia leölt hizott ludak mai ára 7.20—7.60 K, pulykáé 4.40 K kg.-ként, leölt poulardoké 3—6 K, élő rántani való csibéke 4—6.50 K darabonként.

**Cseresznye** mai ára 1—1.20 K kg.-ként.

## Husnemüekről

**Olcsoóbb a szarvasmarha.** A marhahus ára napról-napra emelkedik s ma már csak a legjobb módu házak szakácsnői járnak a mészárszékbe. A kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy maximálja az élő szarvasmarha árát. Ilyen körülmények között valósággal üditőleg hat a debreceni jelentés, amely arról ad hírt, hogy a debreceni, nyíregyházi és karcagi vásárokon a nagy felhajtás következtében az árak kilogrammonként 30—50 fillérrel estek. Ez a jelentés is azt mutatja, hogy van nálunk hus bőven és energikus beavatkozással csökkenteni lehetne az árakat.



## Ki a külföldi pezsgőkkel



Magyarország igazán tejjel és mézzel folyó Kánaán, ahová nem kell behozni ugyszólván semmiféle ételt és italt sem. Akár dul a háboru, akár nem megélünk mi a saját emberségünk-ből is. Mégis nagyon sok étel és ital van, amely — még a háboru alatt is — ide betolakodik, akár kell az embereknek, akár nem.

Volt egy idő, amikor nem jött semmi; még akkor sem, ha akartuk. Akkor más viszonyok voltak; akkor félték a külföldi vállalkozó szellemű emberek az orosz inváziótól, a mely már itt is suhogtatta félelmetes szárnyait a Kárpátok ormain. De jött azután Gorlice és mindenki felszabadult. Felszabadult a kereskedelem is és felszabadult a külföldi vállalkozási kedv.

Akkor, ezelőtt majdnem másfél esztendővel — egyszerre eltűnt Budapestről és egész Magyarországról mindenféle külföldi pezsgő. Csak magyar italt ittak a mi derék, hős katonáink és csak magyar pezsgő durrogott a szövetséges német katonák asztalain is. Azóta azonban nagyot változtak az idők és a külföld újra próbálkozik ezen a téren való újabb áttöréssel.

Most, hogy egy kissé jobb, csendesebb napokat élünk, akadnak élelmes vállalkozók, akik ismét elakarják árasztani az országot a mi pezsgőinknél száz perccenttel silányabb külföldi pezsgővel. Járnak már itt nálunk külföldi megbizottak, akik elő akarják készíteni a talajt arra a nagy invázióra, amely majd a háboru után ebben a tekintetben elkövetkezik.

Nekünk azonban szilárdaknak, erőseknek kell lennünk. Ez a nagy háboru megmutatta, hogy nem kell senkire sem rászorulnunk. A magyar pezsgő különben is olyan diadalokat aratott ebben a háboruban, hogy arra még példát is alig lehet felhozni.

Amerre a magyar hadak diadalmasan jártak; ott járt utánuk a magyar pezsgő is, tüzes, harci kedvre ingerelve a mi derék katonáinkat. A magyar pezsgő megvetette a lábát Magyarországon és nincs többé semmiféle külföldi pezsgőre szükség, jöjjön az ide be bármiféle idegen álarc alatt is. A magyar pezsgőt ma mindenki fölébe helyezi a mostanság álutakon importált külföldi pezsgőknek.

De így is van ez jól. A magyar pezsgő évtizedeken át azért dolgozott, hogy megszerezze azt a hírnevet, amely ma körülövezi. A magyar pezsgő ma kedvelt itala az embereknek és nem engedhetjük, hogy nehezen megszerzett jó hírnevét bármiféle külföldi gyártmány is elhomályosíthassa. Különben is hiába járnak ma már a külföldi cégek ügynökei; a jó, a becsületes magyar pezsgőt ma már leverni nem lehet. Aminek az alapja jó, az az építmény nem dőlhet össze; a magyar pezsgő pedig jól megalapozta a maga hírnevét. Nem kell ma már a cifra jel-szavakkal kérkedő idegen pezsgő.

Legyen tehát az a jelszavunk, hogy csak magyar pezsgőt iszunk!

# Hirek

**Negyven éve.** Ötven éves és már negyven éve hordja az éttermi alkalmazottak egyenruháját Gottlieb Lajos. Negyven éve mindig buzgósággal, mindig szolgálatkészen tálalta a levest, sültet, szervizolta a feketét, mindig a jó pincért dícsérő előkelőséggel, finoman, kedvesen. Négy évtizedes jubeliumán változatos multra tekinthet vissza. Tízéves korában kezdte munkáját, mint borfiu, a pozsonyi Palugyai-szállodában és azóta megjárta Bécsset, Berlint, Párist, Londont és Amerikát. Budapesten a legelőkelőbb szállodákban és éttermekben volt alkalmazva, tizennégy nyáron ő szolgálta ki Karlsbadban VII. Edward néhai angol királyt és a fürdőhely többi vendégeit. Negyven éve pincér a kedves Gottlieb és ma épp oly fürgén ugrik a vendég intésére, mint negyven év előtt. Nem nyomja vállát az idő, legföljebb félszázad kedves emlékezése. A jubiláns tiszteletére kar társai a napokban kedves ünnepséget rendeztek a nyári mulatóhelyen, melynek most Gottlieb szolgálatában áll.

**Szerezzük be az iparsót.** Tekintettel arra, hogy a legutóbbi enyhét következtében a jégbehordás nem volt kellőleg ellátható, másrészt az élelmiszerek biztosítása szempontjából az idei nyáron a hűtésnek óriási szerepe lesz, magáno-

sok és érdekeltségek nagyszámban létesítenek mesterséges hűtőberendezéseket. Az érdekeltek figyelmébe ajánljuk azonban, hogy a jéggyártó — illetve hűtőkészülékek csövezetékében keringő, hűtőközvetítő víz fagymentesítésére szükséges „iparsó” kellő időben való beszerzéséről gondoskodjanak, mert bár a Magyar Királyi Sójövedék Vezérigynöksége a beszerzés ügyében készséggel áll rendelkezésre és gondoskodik a szükséges engedélyről is, ez mégis némi időt vesz igénybe, tehát feltétlenül ajánlatos a bejelentést jóval a szükséglet előtt megtenni, hogy ezáltal az iparsó kellő időben rendelkezésre álljon és az üzemnek a nyári évadban való fenntartása ne legyen megnehezítve.

**A berlini vendéglők új étlapja.** Berlinből jelentik: a napokban az új étlap a német birodalom valamennyi éttermében életbelépett. Ma már az étlapon a tulajdonképpeni husételek közül csak kettő szerepel, de a vendég a két étel közül csak egyet választhatott. Ennek a rendszabálynak a végrehajtása nem ütközik sok nehézségbe és Berlinben az első napon minden a legnagyobb rendben ment. Még az is kiderült, hogy dacára a szigorú szabályzatnak, a berlini éttermekben még mindig igen jól és igen bőven lehet étkezni, mert az egész étkezés a pénzkérdésen mulik. A rendelet lényeges korlátozást egyáltalában nem tartalmaz. A vendég rendelkezésére áll, még pedig huszegy nélkül, mindenféle szárnyas és

vad, továbbá még rengeteg étel, ugymint savanyú túdó tojással, főzelék, virstli-fölttettel és sonka. Ezek korlátlanul állanak a vendég rendelkezésére, annyit rendelhet, a mennyi jól esik. Ezekből az ételekből elegendő készlet van.

**Az expressz-díj.** Május hó 16-ikától kezdve a postai díjszabás 25. §-ában megállapított expresszdíjat, mely csomagokra nézve 50 fillér, egyéb postai küldeményekre nézve pedig 30 fillér volt eddig, további intézkedésig csomagokra nézve 1 koronára, egyéb postai küldeményekre nézve pedig 60 fillérré felemelték.

**A záróra kijátszása Berlinben.** A midőn a rendőrség Berlinben éjjeli egy, majd tizenkettő, illetve tizenegy órában állapította meg a nyilvános helyiségek záróráját, gombamód elszaporodtak az ugynevezett zárt magántársaságok, melyeknek tagjai a záróra után is tovább szórakoztak. Ezek a zárt társaságok egyesületi alapon működtek, de kitűnt, hogy rendszeresen egy-egy vendéglő és mulatóhely törzsvendégei alakítottak egyesületet, hogy kijátszhassák a törvényes rendelkezéseket. A berlini rendőrség a katonai főparancsnokkal egyetértésben úgy rendelkezett, hogy a záróra kiterjed ezekre a zárt társaságokra is. A berlini bíróságok ebben az egyesületi jog és a személyes szabadság megsértését látták és szembehelyezkedtek a rendőrség intézkedésével, amennyiben mindannyiszor fölmentették azokat a vendéglősöket és kávéháztulajdonosokat,

# Regény

## A komócsi vendéglő titka

3

Írta: Szaturnusz

A grófné szívébe egy napra újból a remény költözött. Férje egész nap nyájas volt hozzá és szinte rejtélyes jókedvvel járt-kelt és intézkedett.

Végre lezajlott a keresztelés egyházi szertartása, amely a park végében emelkedő kápolnában ment végbe. A kis Alice grófnő tartotta keresztviz alá. Este a kastély nagytermében kigyulltak a csillárok, a szomszéd városból hozatott cigányok elhelyezkedtek a számukra emelt pódiumon és egy vidáman pattogó keringő ütemei mellett elhelyezkedett a vendégsereg a díszesen felterített asztalok mellett. Az asztalfőn a gróf, jobbán a grófné ült. Szépsége sugárzott a csillárok pazar fényében, ajka körül enyhe mosoly jelezte, hogy a mai szép nap kárpótolta a sok-sok szomorúságért.

Amikor a vendégek már mind elhelyezkedtek, a gróf magához intette a

komornyikját és valamit sugott a fülébe. A szolga eltávozott és pár perc múlva Baranyó Jánossal, a szakács-sal tért vissza.

— Baranyó — szólta a gróf — ön is velünk ül asztalhoz.

A grófné csudálkozó pillantást vetett férjére és valami megmagyarázhatatlan nyugtalanság fészkelte be magát a szívébe. A vendégek is öszszesugtak, a büszke mágnás családok képviselőinek arcára a megütközés vonásai ültek ki és nem kisebb álmélkodással fogadták a gróf váratlan cselekedetét vig cimborái sem.

— De kérlek Péter — hangzott egyszerre több felől a tiltakozás hangja — ez talán mégis . . .

— Így akarom! — vágott elébe a gróf minden tiltakozásnak.

Ezalatt Baranyó János zavartan, elfogódottan állt a társaság előtt. Kínos nyugtalansággal nézett maga elé és megkockáztatta a szót:

— Kérem gróf ur . . . nagy megtisztetés . . . de . . . mégsem . . .

— Ne szerénykedjék, Baranyó, — szakította félbe Tergovay gróf — és foglaljon helyet, szükségem lesz magára, mert azt akarom, tanuja legyen.

E szavak után a gróf Baranyó Já-

nóstól a társaság felé fordult. Szemeiben kegyetlen fény gyúlt ki és metsző, hideg hangon szólott:

— Kedves rokonok és barátok! Ti bizonyára abban a hiszemben tiszteltetek meg látogatásotokkal, hogy leányom, Alice grófnő keresztelőjét velem együtt ünnepejtétek. Tévedtetek. Az ok és az alkalom, amelyből benneteket magamhoz invitáltam, egészen más.

A gróf szavára Emma grófné arcára halálos sápadtság ült. Tétova tekintettel nézett szét maga körül és nem tudta még, hogy miért, de valami rettenetes esemény árnyéka borul a teremre. Baranyó János nyugodtan állott, de bensejében szintén heves indulat-vihar dult. Szemei mély részvétellel csüngtek a grófnén, aki egy-egy riadt, könyörgő tekintetet küldött feléje.

— Egészen más okból hivtalak ide benneteket — ismételte a gróf, akinek hangja fokokonként erősebben és érde- sebben csengett. — Igazságot akarok szolgáltatni, meg akarok torolni egy förtelmes bünt és: elöttetek akarom rásütni a szégyen bélyegét azokra, akik felett most törvényt ülök. Hát kedves rokonaim és barátaim, tudjátok meg, hogy szépséges hitvesem,

akik zárt társaságokban ételeket és italokat szolgáltatott ki. A birodalmi törvényszék ezzel szemben a rendőrségnek adott igazat, megsemmisítette a felmentő ítéleteket és elismerte a rendőrségnek azt a jogát, hogy zárt magántársaságokat is rákényszeríthet a záróra betartására.

**Sajtóhiba.** Mult számunkban megjelent a Törley-pezsőgyár igazgatójának jubeliumáról szóló cikkben a jubiláns igazgató Pfender Emil neve helyett „Gfender“ név lett közölve.

## Közgazdaság

**A belgrádi szeszgyár katonai kezelésben.** Belgrádból jelentik, hogy a belgrádi szeszgyár telepét a katonai igazgatás vette át, amely ilyenképpen akar a szeszmonopoliumból nagyobb jövedelemre szert tenni. A szeszgyár üzemét szintén tisztára katonai kezelésben fogják lebonyolítani és amíg a szeszgyártáshoz szükséges nyersanyagokat az új termelésből biztosítani fogják, addig is a széjjelrombolt cukorgyárban felhalmozott melaszkészleteket fogják a szeszgyárban feldolgozni.

## A szerkesztő postája

Új előfizetőinknek köszönettel nyugtatjuk b. előfizetéseiket.

**Vasúti vendéglős.** Abos, Bicske, Dés, Kolozsvár, Kis-kapus, Lőcse, Marosludas, Miskolc, Nagykároly, Nyíregyháza, Sopron,

Emma grófné és derék szakácsom szeretik egymást. Ez a szeretet nem az urnő szeretete a derék szolgáló iránt, hanem szemyes szerelmi viszony.

Velőtrázó sikoltás hangzott fel a gróf e szavaira. Emma grófnő ájultan hanyatlott hátra a székére, Baranyó János pedig egy hatalmas ugrással ott termett a gróf előtt és magából kikelt arccal kiáltotta:

— Becstelen pribék, ezért meglakolsz! — és ököllel készült a gróf arcába sújtani.

Tergovay Péter gróf el volt készülve a támadásra. Villámgyors mozdulattal rántotta elő zsebéből a browningját és a fegyvert Baranyó melléke szegezte. A szakács félreugrott s mialatt a golyó mellette elcsúszott, ökle, mint hatalmas poröly, csapot le a gróf arcára. Tergovay Péter arcát előntötte a vér, megtáncorodott és alétan rogyott össze.

E pillanatok alatt lepergő drámai jelenet során a vendégek ijedten rebentek szét. A lövés eldördülése után már csak hárman voltak a teremben. Az ájult grófnő, a gróf, aki az óriási csapástól alétan hevert a padozaton és Baranyó János, aki a szörnyű izgalmaktól ziháló mellel állott a csil-

Sárbogárd. A beküldött előfizetési díjakat köszönjük és egyszersmind nyugtazzuk.

**Vasúti vendéglős Lőcse.** Az eddig megjelent számokat újból elküldtük b. címére.

**Vendéglősné Kassa.** Az iparendéjely elnyeréséhez elegendő a keresztlejél, vagy házassági lejél. Italmérési engedélyhez illetőségi és erkölcsi bizonyítványokat kell csatolni.

**Előfizető Esztergom.** Fél bála parafadugót most egyáltalán nem kaphat, mert ezen a téren nagy bajok vannak. Irja azonban meg, hogy mennyi az a legkisebb mennyiség, melyre szüksége van, talán sikerülni fog ennek a megszerzése.

**Korcsmáros Balmazújváros.** A Pemanent permetezőpor gyártóját lelkerestük. Azért nem szállította a megrendelt port, mert a földművelési miniszter rendeletet adott ki, amely szerint tilos forgalomba hozni mindenféle permetező szert, amíg az erre vonatkozó engedély meg nem érkezik. A gyáros az engedélyért már folyamodott s azért legyen egy kis türelemmel.

**Előfizető Pécs** Az április és május havi számokat feladtuk b. címére. Kérjük, tudassa velünk, hogy az azelőtt beküldött számokat mért küldte vissza ezzel a felirással: Vissza, nem fogadom el!

**Vasúti vendéglős Belényes.** Az eddig megjelent számokat újból elküldtük becses címére.

**Vendéglős Arad.** Köszönjük szives értesítését, de az ilyen kicsinyes dolog minket nem érint. Az Országos Vendéglős Ujság nem fél senkitől.

Tisztelettel kérjük a vasúti vendéglős urakat, hogy mindig írják rá az előfizetési szelvényre, hogy vasúti vendéglős, mert erre szükségünk van.

lások fényében. Agyában a gondolatok kusza összevisszaságban kergettek egymást, a vér árama lázasan tombolt az ereiben. Nagy lelkierővel mégis nyugalmat erőszakolt magára. Mint könnyű pelyhet, kapta fel a grófnő karcsu, törekeny testét és kirohant vele a teremből a grófné lakosztálya felé. A grófné szobájának küszöbén kezeit tördelve, könyvtől ázott arccal találta a komornát, a hűséges Elizt, aki hallotta a revolverdörrenést, látta az ijedten menekülő vendégeket, a fejvesztett zürzavart és sejtette, hogy végzettéljes esemény történhetett.

— Eliz — kiáltotta Baranyó — ne kérdezz, hanem vegye gondjaiba a méltóságos asszonyt és mindenek előtt gyorsan vizet, hogy eszméletre térítsük.

Pár perc multán a grófné gyenge sóhajtása jelezte, hogy öntudata visszatérőben. Végre bágyadtan felnyitotta szemeit, révedezve tekintett szét maga körül s amikor meglátta a körülötte szorgoskodó Elizt és Baranyó Jánost, akinek arca még mindig sápadt volt az átélte izgalmaktól, egyszerre visszatért emlékezetébe a borzalmas percek, melyek egy csapásra feltámaszthatatlanul romba-

## Nyilt-tér

### Szakképzett pincemester

kerestetik aki önállóan tud dolgozni, intelligensebb ember előnyben részesül.

Ajánlatok és feltételek valamint az eddigi működésről szóló bizonyítványok másolatai továbbítás céljából a kiadóhivatalhoz küldendők.

## IPARSÓ

fagylalt, jegeskáv, hidegkészítmények előállításánál a jég szózára, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdézősködésekre díjmentesen nyújt

A Magyar Királyi Sói-jövedék Vezérügynöksége

**Iparosó osztály:**

Budapest V., Vilmos Császár-ut 32. Telefon 73-40.

Felelős szerkesztő és kiadó:

**Böhm Ármin.**

döntötték a multját. A rettenetes szavak, melyeket férje elvetemülten arcába vágott valósággal marták a lelkét. Görcsös, csukló zokogás vett erőt rajta, majd végteien, mély levertség váltotta fel idegei lázát.

— Baranyó ur — szolt bágyadt mosolyt erőltetve ajkára — ön a világ legbecsületesebb szívű embere, lélekben nemesebb, mint bármelyike azoknak, akik valaha a Tergovay kastélyban éltek.

Baranyó tiszteletteljes csókkal illette a feléje nyújtott fehér kis kezét és sebtében elmondotta a grófnőnek, mi történt a nagyteremben ájulása után. Szédülten, meggyötörve hallgatta a grófnő Baranyó szavait és összeszedve minden erejét, felpattant a támlásszékből, ahol félig alétan ült.

— Összetett kézzel könyörgöm önnek, — szolt Baranyóhoz — vigyen el e pokolból valahová, becsületesebb emberek közé, akiknél bevárhatom, míg a törvény megszabadít életem feldulójától.

— Ha nem veti meg az édesanyám Komócs községben levő egyszerű kis hajlékát, a méltóságos asszony ott biztos menhelyre talál — válaszolt Baranyó megindultan. (Folyt. köv.)



# Szent István

# ORSZÁGOS VENDÉGLŐS: UJSÁG

Apró hirdetési  
árak: Egy szó  
10 fillér, vas-  
tagabb betűből  
20 fillér.

E rovatban kö-  
zölt hirdetése-  
ket előfizetőink  
díjtalanul kap-  
ják.

Apró hirdetési  
árak: Egy szó  
10 fillér, vas-  
tagabb betűből  
20 fillér.

E rovatban kö-  
zölt hirdetése-  
ket előfizetőink  
díjtalanul kap-  
ják.



## APRÓHIRDETÉSI ROVATA



**TÜZHELY** nagyobb vendéglő részére 3 méter hosszú, 1 méter széles, alig használt, majdnem új, azonnal eladó. Cim: Budapest, VII. kerület, Kertész-utca 25 szám. Tarnóczynál. Megtekinthető bármikor.

**SPENÓT**, sóska, fejes saláta, kelkáposzta, sárgarépa új hagyma öt kiló 4 korona. Sugár Mór Szeged.

**HENTESÁRUK** száraz kolbász 5.20 korona, füstölt kolbász 5.— korona, elsőrendű garantált árut szállít postacsomagokban is. Házi hentesáru-gyár. Guttmann, Budapest. Baross-utca 127. és Szeszgyár-utca 3.

**HATEZER** söröspalack dugós azonnal eladó 0.55 nagyságu. Cim a kiadóhivatalban.

**SZILVALEKVÁRT** házilag készült kitünő minőségű, 100 kilós hordókban 10% tárával métermázsánként 210 koronáért ab raktár utánvét mellett szállít: Steiner Margit, Gyöngyös.

**AJÁNLOK** kis üstön főzött törkölypálinkát 100 literenként bérmentve szállítva, hordóval együtt K 4.80, szállítás 25 litertől kezdve, 1/8 előre fizetendő maradvány utánvéttel **Tauszig Ignác, Szekszárd**. Pácolt és füstölt 3—5 kilós sonka kapható a Nagylaki gazdasági fogyasztási szövetkezetnél Nagylak, Csanád m.

**VILÁGHIRŰ** tavaszi juhturóm szállítását megkezdtem, postabódönönként utánvéttel 24 koronáért. Kiss Gyula, Nagyszombat.

**HÁZILAG** tisztán készült valódi szilvalekvárt, ugyszintén vegyes gyümölcslekvárt 2.60, héjjas mandulát 1.40, sóska 1.00, spenótot 80 fillérért szállítja kilóját Rusznyákné Gyöngyös.

**DUGHAGYMA** 4 korona makói vereshagyma 60 fillér kilója. Messzó Pécs, Indóház 23.

**SAVANYU KÁPOSZTÁT**, elsőrendűt ajánlok waggon és hordónkénti tételekben. Megrendelhető: Gerő, Budapest, IX., Lónyai-utca 36.

**GOMBA** I. rendű rózsa és fehér pesze jutányos árban szállít **Drozdovszky Géza Gyöngyös**.

**TARHONYÁT** ajánlok 105 koronáért, nullás lisztből 125 koronáért, tojásost 5 kilogrammos postacsomagokban 10 koronáért. **Szabó Pál Mezőkövesd**.

**KITÜNŐ** aszaltgombát, féregmenteset szállít míg a készlet tart 10 koronáért kilóját utánvétellel **Radó Rezső, Nagybányán**.

**ELADÓ** 750 hektó finom fajbor. Tudakozódní lehet **Kadvány Károly és társánál, Znta, Eötvös-utca**.

**Fogvájó**, amerikai, finoman csiszolt. Postacsomag 100 doboz (á 500 drb) 15 kor. (á 1000 drb) 27 korona bérmentetlenül. Mintadoboz 30 fillér. **Gross Antal Budapest, VIII, József-körut 23**.

**OSTYEPKA** sajtokat 3.40 koronától fölfelé napi árban jutányosan szállítok **Körey kereskedő Besztercebánya**.

**ELSŐRENDŰ TÖLGYFA HORDÓK** új és használtak eladók **Böhm hordókereskedőnél Budapest, Rózsa-utca 38/A. Telefon József 1—26**.

**ELSŐRENDŰ** házilag készült szilvaiz 2.50 korona, dió 1.80, petrezselyem, répa —.40, spenót —.80, vöröshagyma —.80, dughagyma 6.50. **Czeisler Adolf Gyöngyös**

**BOROSHORDÓ**, pálinkás hordó minden nagyságban és mennyiségben azonnali átvételre megvételük (vidékről is) **Böhm Kálmán hordónagykereskedő Budapest, Rózsa-utca 38/A. Telefon József 126**.

**GYÜMÖLCSIZ** prima minőség, svájci gyártmány, bruttó 25 kilós bádóg vedrekben, á kg. 1.60 koronáért ab **Nagymaros** szállít **Lázár József Nagymaros, Hontmegye**

**BARACKPÁLINKA** 1911. évi kisiüsti négy hektó eladó, kevesebb mennyiségben is. **Hideg Pál Kecskemét**.

**SZILVALEKVÁRT** házilag készült, kitünő minőségű, 100 kilós hordókban 10% tárával métermázsánként 210 koronáért ab raktár utánvét mellett szállít: **Steiner Margit, Gyöngyös**.

**DIÓ** egészséges, erdélyi, vékonyhéjú és édes béli, amíg a készlet tart, 100 kg-ként 170 korona árban eladó. Cim **Seprőgyár, Balassagyarmat**.

**ÖTSZÁZ** hektóliter zöld-fehér Vác vidéki kitünő hegyi fajbor hektóliterenként 140 koronáért eladó. Két részletben is. Érdeklődni lehet **Falk Miksa-u. 3. félemelet 5**.

# José Gallart Girbal

parafadugó és koronadugó gyára Budapest, I., Budafoki-ut 23.

**Különlegessége:**

valódi kataloniai- (Spanyolország) fából  
eredő pezsgő, bor, ásványvíz és likőr

Koronadugók csakis ragasztott  
parafabetéttel

/ parafadugókban /